

NORGES HØYESTERETT

Den 19. januar 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Tønder, Normann og Noer i

HR-2017-144-U, (sak nr. 2016/1896), sivil sak, anke over dom:

A

mot

B

C

D

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over jordskifteavgjørelse begrunnet i manglende kontradiksjon.
- (2) A krevde 16. mai 2003 sak for jordskifteretten for å bygge ny adkomstvei og forbedre adkomstsituasjonen til hans eiendom gnr. 10 bnr. 6 i X kommune. Jordskifteretten fremmet med ett unntak alle spørsmål omfattet av kravet ved fremmingsvedtak 26. august 2011. Spørsmålet om fremming av den delen av kravet som omfattet utbedring av avkjøringen fra ---vegen til ---vegen, ble utsatt, hovedsakelig som følge av at spørsmålet ikke var tilstrekkelig opplyst.
- (3) Akershus og Oslo jordskifterett fremmet 20. november 2013 sak etter jordskifteloven 1979 §§ 2 bokstav e og 43 andre ledd om utvidelse av avkjørsel til ---vegen mot nord. Dette medførte erverv av areal fra eiendommen til D, gnr. 10 bnr. 5. Saken ble ikke fremmet for inngrep i eiendommen til B og C, gnr. 10 bnr. 30. Jordskifteretten fremmet samme dag skjønn for inngrep i Ds eiendom for utvidelse av avkjøringen, og hvor erstatningen til D for erverv av areal ble satt til 500 kroner.

- (4) A anket til Eidsivating jordskifteoverrett, som 6. mai 2015 traff vedtak hvor jordskiftekravet ble fremmet for de bruksberettigede i ---vegen under forutsetning av at eiendom gnr. 10 bnr. 6 dekker kostnadene ved tiltaket. Det fremgikk videre at A kunne tiltre skjønnet ved å betale erstatning til D og til B og C som fastsatt i premissene.
- (5) Jordskifteoverretten beregnet hvor store inngrepene i eiendommene anslagsvis ville bli. Det fremgikk av premissene at det nøyaktige arealet som ble avgitt, skulle fastsettes ved etterfølgende oppmåling, og at eventuelt medgått areal utover de beregnede kvadratmeterne "erstattes i etterkant".
- (6) Ved ikrafttreddelsen av ny jordskiftelov 1. januar 2016 ble jordskifteoverrettene avviklet, og Eidsivating lagmannsrett overtok ansvaret for sluttarbeidene i saken. I april 2016 foretok lagmannsretten en oppmåling for å fastsette arealet som hadde gått med til utvidelse av avkjørselen. Oppmålingen viste at det var gått med mer areal enn det som var forutsatt i jordskifteoverrettens vedtak. Resultatet av oppmålingen ble sendt partene på høring ved brev 20. april 2016. A sendte merknader til oppmålingen til lagmannsretten per e-post 3. mai 2016.
- (7) Basert på oppmålingen traff Eidsivating lagmannsrett jordskifteavgjørelse 25. mai 2016, hvor det fremgikk av slutningen at A skulle betale gjenstående erstatning til D på kroner 518 og til B og C på kroner 2 600. Det fremgikk av lagmannsrettens jordskifteavgjørelse at "det ikke ble inngitt merknader til resultatet av oppmålingen". Lagmannsretten bekreftet i brev 31. mai 2016 til A at den ikke var klar over merknadene fra ham før avgjørelsen ble truffet.
- (8) A har anket avgjørelsen til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Det er i korthet gjort gjeldende at han innga merknader til oppmålingen før lagmannsretten traff avgjørelsen, som skulle vært hensyntatt. Det er lagt ned slik påstand:
- "1. Avgjørelsen sendes tilbake til lagmannsretten for ny og korrekt behandling.**
- 2. A tilkjennes sakens omkostninger."**
- (9) B og C har gjort gjeldende at lagmannsretten har foretatt riktig oppmåling.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at saken gjelder anke over jordskifteavgjørelse. Høyesteretts kompetanse er begrenset til å prøve rettsanvendelsen og saksbehandlingen, jf. jordskifteloven 2013 § 8-13. Anke over jordskifteavgjørelse behandles etter reglene for anke over dom, jf. HR-2016-2448-U avsnitt 20.
- (11) Ankeutvalget legger til grunn at lagmannsretten traff jordskifteavgjørelsen uten reell kontradiksjon, ettersom den ikke var klar over at A hadde inngitt merknader på tidspunktet da avgjørelsen ble truffet.
- (12) Det skal etter rettspraksis lite til for at brudd på det kontradiktoriske prinsipp kan antas å ha virket inn på avgjørelsen, jf. tvisteloven § 29-21 første ledd, jf. § 30-3 første ledd, jf. blant annet Rt. 2013 side 438 avsnitt 15. As merknader relaterte seg til oppmålingen som var foretatt, og som lå til grunn for beregningen av gjenstående erstatning. Dette er opplysninger som kan ha hatt betydning for avgjørelsen, jf. tvisteloven § 29-21 første ledd, jf. § 30-3.
- (13) Ankeutvalget finner på denne bakgrunn at lagmannsrettens jordskifteavgjørelse må oppheves, jf. tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav d.

- (14) Ankende part har nedlagt påstand om tilkjenning av sakskostnader for eget arbeid med saken for Høyesterett. Ankeutvalget finner at sakskostnader etter omstendighetene ikke bør tilkjennes.
- (15) Dommen er enstemmig.

S L U T N I N G :

1. Lagmannsrettens jordskifteavgjørelse oppheves.
2. Sakskostnader for Høyesterett tilkjennes ikke.

Kristin Normann
(sign.)

Bård Tønder
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Riktig utskrift: